

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121205584
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Karman
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5121205584.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Marcelou Karman v právnom spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. F. X, 2/ G. F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., H. XX, žalobcovia v rade 1/ a 2/ právne zastúpení: JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom Národná 17, Žilina, IČO: 36 848 654, proti žalovanému: I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., K. XXXX/XX, právne zastúpený: Mgr. Lukáš Kysucký, advokát, so sídlom Žilina, Vojtecha Tvrdeho 819/1, o zaplatenie 8.380 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi 1/ právo na náhradu trov konania v rozsahu 30 % a voči žalobcovi 2/ právo na náhradu trov konania v rozsahu 70 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 24.06.2021 domáhali, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2 514 žalobcovi 1/ a sumy 5 866 eur žalobkyňi 2/, spolu s príslušnými úrokmi z omeškania a na náhradu trov konania.

2. Podanú žalobu odôvodnili tou skutočnosťou, že sú podielovými spoluvlastníkmi v podiele 7/10 (žalobca 2/), resp. 3/10 (žalobca 1/) nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území D., zapísané na Správe katastra Žilina, list vlastníctva č. XXXX ako KNC parc. č. 1744/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 329 m². Žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. D., a to stavieb súp. č. XXX, ktorá je postavená na KNC parc. č. 1760/1 a stavby súp. č. XXXX, ktorá je postavená na KNC parc. č. 1760/2 zapísané na LV č. XXXX a ďalej na LV č. XXXX dom č. súp. XXXX, ktorý je postavený na KNC parc. č. 1744/14, stavebné úpravy a nadstavba. Žalovaný využíva nehnuteľnosť žalobcov, a to parc. KNC 1744/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 320 m² a to tak, že cez túto prechádza peši, osobnými a nákladnými motorovými vozidlami spolu s jeho nájomníkmi. Bez možnosti takéhoto prechodu by boli nehnuteľnosti žalovaného prakticky nevyužiteľné, a teda v podstate bezcenné. Za užívanie tejto parcely patriacej vlastnícky žalobcom do dňa podania žaloby žalovaný neplatí žiadnu náhradu. Priemerná výška mesačného bezdôvodného obohatenia je vo výške 287,50 eur za mesiac. Žalobkyňa 2/ požadovala bezdôvodné obohatenie za čas od 1.7.2019 do 30.6.2021 vo výške 70 %, čo predstavuje sumu 5.866 eur a žalobca 1/ si uplatnil za uvedené obdobie bezdôvodné obohatenie vo výške 30 %, čo predstavuje sumu 2.514 eur.

3. Na podporu svoju tvrdení predložili žalobcovia súdu Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Co/12/2008-316, Rozsudok Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 21C/314/2015-141, snímku z kat. mapy, Zmluvu o nájme pozemku, Zmluvu o užívaní pozemku zo dňa 23.04.2020, Zmluvu o užívaní

pozemku zo dňa 01.04.2010, Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6Co/79/2016-322, znalecký posudok č. 1/2020, výzvu, výpisy z LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX.

4. Tunajší súd vydal v predmetnej veci platobný rozkaz (č. I. 92 spisu), proti ktorému podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný odpor.

5. Žalovaný v podanom odpore (č. I. 94 spisu) poprel oprávnenosť nárokov žalobcov čo do právneho nároku a aj jeho výšky. Je toho názoru, že právny titul dôvodnosti nároku je nutné posudzovať buď prostredníctvom nákladov na obvyklý nájom alebo prostredníctvom náhrady na zriadenie vecného bremena a rovnako poukázal na spornosť, či výška nároku má byť v celosti určená voči žalovanému, alebo má byť rozdelená podľa podielu za užívanie sporných nehnuteľností voči všetkým subjektom, ktorí ju využívajú. To, že nehnuteľnosť využívajú viacerí, vyplýva zo samotných skutkových tvrdení žalobcov. Žalovaný v konaní navrhol vypracovať znalecký posudok, ktorým by bola určená všeobecná hodnota nájmu sporných pozemkov a zároveň v konaní na preukázanie svojich tvrdení navrhol výsluch účastníkov konania a pripojenie spisu OS Žilina 6C/255/2013.

6. Žalobcovia v reakcii na podaný odpor (č. I. 99 spisu) majú za to, že zo strany žalovaného nedošlo k riadnemu popretiu skutkových tvrdení. Vo vzťahu k určeniu výšky nároku v celosti vo vzťahu ku každému subjektu, ktorý nehnuteľnosť využíva, žalobcovia poukázali na stanovisko, ktoré zaujal Krajský súd v Bratislave, sp. zn. 6Co/79/2016-322.

7. Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobcov (č. I. 158 spisu) vo vzťahu k hodnote vecného bremena stanovenej znaleckým posudkom predloženým žalobcami navrhol, aby súd pripojil spis Okresného súdu Bratislava II, č. k. 58C/60/2017. Zároveň uviedol, že právo prechodu realizuje viacero subjektov a suma finančnej kvantifikovanej hodnoty obmedzenia bremena žalobcov musí byť v celosti uhradená len jedenkrát, nie každým panujúcim pozemkom v celosti, kedy tento právny názor bol vyslovený aj Krajským súdom v Žiline, sp. zn. 10Co/26/2018. Ďalej uviedol, že čo sa týka panujúcich pozemkov, tak sú užívané jednak žalovaným a ďalej SPT s.r.o., COOP PRODUKT SLOVENSKO, L. F., TABAČIK – PRIEMTO.

8. Žalobcovia v reakcii na vyjadrenie žalovaného (č. I. 170 spisu) uviedli, že jediným neoprávneným užívateľom pozemkov žalobcov je žalovaný a spoločnosť TABAČIK PRIEMTO s.r.o., v ktorej je žalovaný konateľom.

9. Tunajší súd vydal v predmetnej veci dňa 09.05.2023 rozsudok, sp. zn. 2C/42/2021-194, ktorým rozhodol tak, že žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 2 514 eur žalobcovi 1/ a sumy 5 866 eur žalobcovi 2/, na zaplatenie úrokov z omeškania a náhradu trov konania.

10. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 09.11.2022, sp. zn. 7Co/150/2022-253 odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že záver súdu prvej inštancie, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný na základe tvrdení žalobcov v žalobe o vlastníctve a užívaní parcely žalobcov, skutkovým zisteniam na základe výsledkov vykonaného dokazovania nezodpovedá, keďže v tomto smere súd prvej inštancie nevykonal žiadne dokazovanie (s. 5 uznesenia, č. I. 257 spisu). Krajský súd v Žiline ďalej uviedol, že odvolací súd považoval za nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, keď nepovažoval za dôvodné námietky žalovaného tak vo vzťahu k základu uplatneného nároku žalobcov ako aj následnému určeniu výšky požadovaného plnenia (s. 6 uznesenia, č. I. 258 spisu).

11. Žalobcovia v reakcii na uznesenie odvolacieho súdu vo vyjadrení (č. I. 263 spisu) vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného poukázali na rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 7C/45/2017 zo dňa 16.01.2019, kde voči žalovanému uplatňovali finančnú náhradu za bezdôvodné obohatenie v období od 01.07.2015 do 30.06.2017, ktorý rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline. Vo vzťahu k výške bezdôvodného obohatenia poukázali na rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 6C/255/2013, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline 10Co/268/2018, kde sa sudy vyjadrili k otázke odplaty za užívanie pozemku. Ďalej žalobcovia v podanom vyjadrení poukazovali na užívanie nehnuteľnosti žalovaným v období od 01.07.2017 do 30.06.2019, čím odôvodňujú rovnako užívanie spornej nehnuteľnosti v tomto konaní. Žalobcovia sú toho názoru, že žalovaný v tomto konaní netvrdí, že by v spornom období predmetnú nehnuteľnosť neužíval, považoval len výšku uplatneného nároku

za spornú a či výška nároku má byť v celosti určená voči žalovanému alebo má byť rozdelená podľa podielu za užívanie sporných nehnuteľností. Žalobcovia ďalej poukázali na tú skutočnosť, že žalovaný je podnikateľom a z výpisu Z OR vyplýva, že predmetom jeho podnikania je aj maloobchod v rozsahu voľných živností, ktorý vykonáva k nehnuteľnosti stavbe súp. Č. XXXX/XX, ktorá je postavená na parcele KN-C č. 1760/2. Žalobcovia poukázali na stavebné povolenie zo dňa 2.6.20250 pre žalovaného s názvom „Stavebné úpravy a nadstavba domu č. XXXX/XX ul. M.“ a z ktorého bodu 9 vyplýva, že v predmetnej nehnuteľnosti predajné priestory majú vstup jednak z Národnej ulice, ako aj z druhej strany objektu, ulice M..

12. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 27.07.2023 (č. I. 303 spisu) uviedol, že on spornú nehnuteľnosť neužíva a nezásobuje obrovskú predajňu železiarstva, nevykonáva žiadnu obchodnú činnosť už viac ako 6 rokov. Zo žiadneho dôkazného prostriedku nevyplýva, že by užíval spornú nehnuteľnosť. Nevlastní žiadny veľkoobchod železiarstva. Uvedená skutočnosť v spornom období bola preukázaná aj v konaní 49C/58/2020. Žalovaný nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla a ani nemá žiadne v držbe. Žalovaný má za to, že v danom prípade nie je daná pasívna vecná legitímácia jeho osoby, nevyužíval spornú nehnuteľnosť, čo bolo preukázané v konaní 49C/58/2020, v ktorom konaní sa posudzovalo rovnaké obdobie ako to, ktoré je predmetom tohto konania.

13. Žalobcovia súdu predložili vyjadrenie (č. I. 308 spisu), v ktorom predložili fotografiu vstupu do železiarstva z Národnej 15 a poukázali na výpis zo Živnostenského registra, z ktorého vyplýva, že žalovaný ako fyzická osoba – živnostník vykonáva živosť a to v prevádzkarni v D., M. XXXX/XX C. vchodom z N. XX.

14. Tunajší súd po zmene zákonného sudcu nariadil dňa 22.09.2023 pojednávanie, ktoré vykonal za účasti žalobcov, ich právnej zástupkyne a právneho zástupcu žalobcu.

15. Právna zástupkyňa žalobcov na konanom pojednávaní vo vzťahu k užívaniu sporných nehnuteľností zo strany žalovaného bez právneho titulu opakovane poukázala na tvrdenia v konaní už uvádzané, keď v konaní už nemala žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania smerujúce k preukázaniu svojho nároku. Zároveň však uviedla, že zodpovednosť žalovaného ju nutné vidieť aj v tom zmysle, že ak predmetnú nehnuteľnosť užíva aj jeho nájomník, aj v tomto prípade je žalovaný ako vlastník zodpovedný za bezdôvodné obohatenie, a to z tohto dôvodu - podľa § 664 Obč. zákonníka prenajímateľ je povinný prenechať prenajatú vec nájomcovi v stave spôsobilom na dohodnuté užívanie, alebo ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklé užívanie, a v tomto stave ju na svoje náklady udržiavať. Z toho teda vyplýva, že ak by prenajal nebytové priestory v budove 3496/60 nejakému nájomcovi, tak je povinný mu zabezpečiť tieto priestory v takom stave, aby boli užívania schopné na účel, na ktorý boli prenajaté, t. z., že prenajímateľ je povinný zabezpečiť prístup k predmetu nájmu, a to na vlastné náklady. To znamená, že pokiaľ žalovaný prenajal ako vlastník nebytové priestory v budove 3496/60 a bol povinný zabezpečiť prístup, musel na zabezpečenie tohto prístupu vynaložiť finančné prostriedky, za čo sa v danom mieste a v danom čase za prechod a prejazd cudzej parcely platí odplata, a to je tá výška bezdôvodného obohatenia. Príčinná súvislosť je tá, že on porušil zákon a mal v zmysle zákona zabezpečiť nájomcovi prístup. To znamená, že aj z tohto dôvodu je prenajímateľ zodpovedný.

16. Právny zástupca žalovaného na nariadenom pojednávaní poukázal na už uvedené skutkové aj právne vyjadrenia, ktoré boli prezentované v rámci doterajšieho konania, kedy poukázal na tú skutočnosť, že v rámci vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by žalovaný využíval spornú nehnuteľnosť v spornom období. Toto žalovaný aj účinným spôsobom poprel, pričom súdne konanie je založené na negatívnej dôkaznej teórii, teda protistrana musí preukázať opak, teda, že žalovaný túto spornú nehnuteľnosť užíval, čo v danom konaní nebolo preukázané ani jedným dôkazom. K vyjadreniu právneho zástupcu žalobcu uviedol, že žalovaný ani nemá vo vlastníctve ani v držbe žiadne motorové vozidlo, teda nemá ani akým motorovým vozidlom prechádzať cez spornú nehnuteľnosť. Čo sa týka poukazovania žalobcov na nejaký nájomný vzťah, tak uviedol, že nie je ani tvrdené, že nájomca má prechádzať cez spornú nehnuteľnosť v tomto konaní a nevyplýva to ani z vykonaného dokazovania.

17. Súd vo veci vykonal dokazovanie, zistil nasledovný skutkový stav, na ktorý aplikoval nižšie zmienené právne ustanovenia.

18. Podľa § 451 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej aj ako „občiansky zákonník“), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

19. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

20. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

21. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

22. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

23. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Súd sa prednostne zaoberal vecnou legitimitáciu strán sporu, ktorou sa rozumie hmotnoprávny vzťah strany sporu k prejednávanej veci, pričom aktívnu legitimitáciu má žalobca a pasívnu má žalovaný. Vecnou legitimitáciou sa rozumie stav podľa hmotného práva, podľa ktorého strana sporu je subjektom práv alebo povinností, ktoré sú predmetom sporu. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, ak ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Zistenie nedostatku vecnej legitimitácie má za následok zamietnutie žaloby. Vecnou legitimitáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný) (z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. III. ÚS 517/2011-9 zo dňa 22.11.2011). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 3Cdo 192/2004 vyslovil, že na to, aby sa niekto stal účastníkom konania netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takomto prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom práve používa pojem vecná legitimitácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimitácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimitácie ide naopak vtedy, ak ten, o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Aj po prijatí nového procesného predpisu sú vyššie citované závery plne aplikovateľné.

25. V predmetnom prípade bola podaná žaloba, v ktorej žalobcovia oprávnenosť svojho nároku odvodzovali od užívania nehnuteľností v ich vlastníctve žalovaným, a to bez právneho titulu.

26. V zmysle § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z., civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“), skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

27. V zmysle § 151 ods. 2 CSP, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

28. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. území D., napísanej na LV č. XXXX a to pozemky KN-C, parc. č. 1744/2 – zastavané plochy a nádvorie o výmere 392 m² (žalobca 1/ v podiele 1/3-tina a žalobca 2/ v podiele 1/7-ina). Ďalej mal súd preukázané, že žalovaný je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území D. a to stavby, súp. č. XXX postavenej na parcele KN-C č. 1760/1, a stavby súp. č. XXXX, postavenej na parcele č. KN-C č. 1744/14. Uvedené skutočnosti strany v konaní neučinili spornými a preto ich súd v zmysle § 151 CSP považoval za nesporné.

29. V prvom rade k žalobcami opakovane v konaní uvádzanej skutočnosti, že súd nemá vykonávať dokazovanie k preukázaniu nároku zo strany žalobcov, keď má považovať tvrdenia žalobcov čo do bezdôvodného užívania sporných nehnuteľností žalobcov žalovaným za nesporné súd uvádza, že sa s takýmito tvrdeniami žalobcov nestotožňuje. Žalobca už v podanom odpore učinil celý nárok žalobcov sporným, keď poprel oprávnenosť nárokov žalobcov čo do právneho nároku a aj jeho výšky. Potom platí, že pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. mája 2010, sp. zn. 6 Cdo 81/2010). Žalovaný poprel skutkové tvrdenia žalobcov a ďalej sa zaoberal výškou bezdôvodného obohatenia, keď nemohol v konaní preukazovať neexistenciu určitej právnej skutočnosti, a teda, že neužíva sporné nehnuteľnosti. Žalovaný aj neskôr, v priebehu konania, vrátane nariadených pojednávaní, rozporoval nárok žalobcov, keď súd uvádza, že Civilný sporový poriadok je síce založený aj na zásade hospodárnosti konania; prostriedky procesnej obrany a procesného útoku, ktoré nie sú uplatnené v bezprostrednej reakcii na skutkové tvrdenie protistrany však nesankcionuje tým, že na ne nie je možné prihliadať. Uvedené platí iba v prípade zákonnej koncentrácie konania, podľa ktorej prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. A o takýto prípad v prejednávanej veci nejde. S poukazom na uvedené skutočnosti má súd za to, že bolo povinnosťou žalobcov v konaní preukázať, že na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia titulom užívania nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov, keď predmetné tvrdenia boli v konaní sporné.

30. Žalobcovia v konaní tvrdili, že žalovaný je užívateľom žalobcom patriacich nehnuteľností, keď ich využíva na prejazd peši, osobnými a nákladnými motorovými vozidlami (spolu s nájomníkmi) a to v období od 01.07.2019 – 30.06.2021. Vo vzťahu k týmto skutočnostiam však neprodukovali žiadne relevantné dôkazy. Z kontextu podanej žaloby a tvrdení žalobcov vyplýva, že uvedené tvrdenie vyvodzujú zo skutočnosti, že žalovaný je vlastníkom stavieb nachádzajúcich sa v „susedstve“, keď bez prechodu cez nehnuteľnosti žalobcov by boli nehnuteľnosti žalovaného prakticky nevyužiteľné, a teda v podstate bezcenné (č. I. 2 spisu). Ďalším dôvodom, od ktorého žalobcovia odvodzovali užívanie nehnuteľností žalobcov zo strany žalovaného bola skutočnosť, že žalobca je fyzická osoba – podnikateľ a bolo mu udelené živnostenské oprávnenie, ktorým disponoval aj v spornom období (keď aj v súčasnosti nie je vymazaný zo živnostenského registra, ako ani nemá pozastavené živnostenské oprávnenie), tzn. podniká pod obchodným menom: I. J. C. F. B. XXXXX D., N. XX (č. I. 217 spisu). V priebehu konania ďalej užívanie nehnuteľností zo strany žalovaných žalobcovia odôvodňovali s poukazom na iné konania vedené pred tunajším súdom, v ktorých konaniach malo byť preukázané, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcov bez právneho dôvodu. Na pojednávaní konanom dňa 22.09.2023 žalobcovia ďalej odvodzovali svoj nárok od tej skutočnosti, že žalobca ako prenajímateľ nehnuteľností je zodpovedný za užívanie nehnuteľností žalobcov nájomcami žalovaných, keď im nezabezpečil prístup uzatvorenou zmluvou medzi žalobcami (ako vlastníkami nehnuteľností) a žalovaným (ako prenajímateľom).

31. Zo zmluvy o užívaní pozemku (č. I. 24 a násl. spisu) mal súd za preukázané, že I. J. – Priemto, tzn. žalovaný ako fyzická osoba – podnikateľ uzatvoril so žalobcami zmluvu, na základe ktorej bol oprávnený od 01.04.2010 užívať počas realizácie stavby „Prestavby a nadstavby železiarstva PRIEMTO, Žilina, Hviezdoslavova ulica“ nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov. V konaní nebolo sporné, že v čase rozhodnom, t.j. od 01.07.2019 do 30.06.2021 nebola medzi stranami uzatvorená zmluva, na základe ktorej by žalovaný oprávnenne užíval pozemky vo vlastníctve žalobcov.

32. Z dikcie ustanovenia § 451 ods. 2 OZ, ktorá definuje bezdôvodné obohatenie jednoznačne vyplýva, že bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. V posudzovanej veci súd konštatuje, že žalobcovia si uplatňujú majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu. Žalovaný mal v rozhodnom čase užívať nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov.

33. Bezdôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva resp. dohoda alebo zákonné ustanovenie, čiže ide o obohatenie neoprávnené, v minulosti sa tiež nazývalo neoprávnený majetkový prospech. Pre vznik zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie nie je nevyhnutné, aby k tomuto obohateniu došlo úmyselne alebo nejakým protiprávnym úkonom (napríklad trestným činom krádeže alebo sprenevery), aj keď to nie je vylúčené. Samotné zákony však predpokladajú určité situácie, kedy konaním, ktoré je práveže v súlade s právom, vzniká bezdôvodné obohatenie. K vzniku bezdôvodného obohatenia môže dôjsť aj úplne bez vôle zúčastnených subjektov (napríklad v dôsledku zmeny právnej úpravy, v dôsledku nepredvídanej udalosti nezávislej na vóli účastníkov a i.). Je nepripustné, aby sa niekto obohacoval na úkor druhého bez toho, aby na to mal nejaký právny dôvod, preto je nevyhnutné, aby ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, musel obohatenie vydať. Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu. Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch (napríklad vo vykonaní určitých prác), teda ak plnenie malo nehmotný charakter, prípadne ak sa predmet obohatenia zničil, musí sa poskytnúť relutárna, teda peňažná náhrada. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (nález Ústavného súdu SR z 26. apríla 2013, č. k. IV. ÚS 554/2012-35).

34. Predpokladom zaviazania žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia je preukázanie, že sa žalovaný na úkor žalobcov skutočne bezdôvodne obohatil. K bezdôvodnému obohateniu malo podľa žalobcov dôjsť takým spôsobom, že žalovaný bez právneho titulu užíval nehnuteľnosti žalovaných, keď cez ne prechádzal peši, osobnými a nákladnými motorovými vozidlami. Na preukázanie svojich tvrdení však žalobcovia v tomto konaní neprodukovali relevantné dôkazy, z ktorých by bolo možné konštatovať opodstatnenosť tvrdení žalobcov o prechode žalovaného cez pozemky žalobcov a to už akýmkoľvek spôsobom. Pokiaľ žalobcovia svoj nárok odôvodňujú vlastníctvom stavieb žalovaného nachádzajúcej sa v blízkosti nehnuteľnosti žalobcov, keď prístup k nim vedie iba cez pozemky žalobcov je nutné zmieniť, že súd nemôže nárok priznať iba na základe hypotetických rovín, či dedukcií, keď žalobcovia v konaní neprodukovali dôkaz o tom, že žalovaný by skutočne tieto svoje stavby využíval (on sám, nie prostredníctvom iným subjektov, napr. nájomcov) a pri ich využití by prechádzal cez pozemky žalobcov a to neoprávnene. Vlastníctvo stavby nie je titul, s ktorým by bol automaticky spájaný prechod k tejto stavbe (súd nevyklučuje, že tomu tak je, ale je povinnosťou žalobcov takéto svoje tvrdenia v konaní preukázať). Pokiaľ žalobcovia poukazujú na tú skutočnosť, že žalovaný využíva stavby tým spôsobom, že v nich má svoju prevádzkareň a túto skutočnosť odvodzujú z udeleného živnostenského oprávnenia a fotografie o umiestnení prevádzkarne súd uvádza, že žalobcovia neprodukovali žiadny dôkaz, z ktorého by bolo možné konštatovať, že žalovaný skutočne podniká prostredníctvom udelenej živnosti a pri podnikaní využíva pozemky vo vlastníctve žalobcov. Totiž pokiaľ aj žalovanému bolo udelené živnostenské oprávnenie, nie je možné bez ďalšieho z toho dovodzovať, že konkrétne žalovaný prechádza cez sporné pozemky žalobcov, o to viac, keď žalovaný tieto tvrdenia jednoznačne rozporuje. Súd uvádza, že podnikanie aj fyzickej osoby – podnikateľa je možné preukazovať rôznymi dôkaznými prostriedkami, žalobcovia však v konaní nenavrhli žiadne dokazovanie v tomto smere. K tomu súd však zdôrazňuje, že pre priznanie nároku je potrebné v konaní preukázanie nie skutočnosti, či žalovaný podniká, ale či napríklad aj pri svojej podnikateľskej činnosti využíva nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov.

35. Žalobcovia svoj nárok ďalej opierajú o zistenia súdov v iných konaniach, kde bolo ustálené, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcov bez právneho dôvodu, k čomu súd uvádza, že z konania vedeného pred tunajším súdom, sp. zn. 6C/255/2013, na ktoré žalobcovia poukázali vyplýva, že žalovaný užíval nehnuteľnosti žalobcov v období od 01.07.2011 – 30.06.2013 (rozsudok na č. I. 109 a násl. spisu), keď uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn.

10Co/268/2018, ktorý rozsudok bol zrušený rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/26/2020. Z konania vedeného pred tunajším súdom sp. zn. 13C/52/2012 zo dňa 20.06.2019, ktorým súd na základe vzájomnej žaloby zakázal žalobcovi prejazd cez nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného (v tomto konaní žalobcov) vyplýva, že súd rozhodoval podľa dokazovania v čase ku dňu vyhlásenia rozsudku, ktorý rozsudok bol vyhlásený dňa 20.06.2019. I napriek tomu, že predmetný rozsudok bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu v Žiline je nutné uviesť, že v predmetnom konaní odvolací súd už opätovne nevykonával dokazovanie a preskúmaval napadnutý rozsudok s ním vykonaným dokazovaním. Preto súd ustálil, že ani toto konanie, v ktorom súd rozhodoval pred rozhodným obdobím nemôže byť podkladom pre ustálenie, že žalovaný užíval sporné nehnuteľnosti v čase od 01.07.2019 do 30.06.2021. Žalobcovia ďalej poukázali na rozsudok tunajšieho súdu v konaní sp. zn. 7C/45/2017 (č. l. 263 rub spisu), kde sami uvádzajú, že bolo preukázané, že žalovaný užíval nehnuteľnosti žalobcov v období od 01.07.2015 – 30.06.2017. V žiadnom z vyššie uvedených poukázaných konaní nebolo posudzované obdobie od 01.07.2019 – 30.06.2021, čo je sporné obdobie v tomto konaní. Totiž nie je možné, aby súd bez ďalšieho usudzoval a prijal záver, že pokiaľ žalovaný neoprávnene užíval nehnuteľnosti žalobcov v minulosti, tak je tomu tak aj v tomto spore posudzovanom období, o to viac, keď takéto skutočnosti zo žiadneho dôkazného prostriedku vykonávaného v tomto konaní nevyplývajú. Naopak súd poukazuje na konanie vedené pred tunajším súdom pod sp. zn. 49C/58/2020 (č. l. 330 spisu), na ktoré poukázal aj žalovaný, z ktorého neprávoplatného rozhodnutia vyplýva, že súd aj po vykonaní obhliadky (č. l. 344 spisu) na mieste samom (ktoré miesto samé je totožné so spornými nehnuteľnosťami v tomto konaní) vyplýva, že súd rozsudkom zo dňa 04.10.2022 zamietol návrh žalobcov proti žalovanému 1/ – I. J. (rovnako ako žalovaný v tomto konaní), v ktorom žalobcovia na základe žaloby zo dňa 14.07.2020 žiadali, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaných zdržať sa prechodu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami a to pokiaľ sa týka aj nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania. Dokazovanie v predmetnom konaní bolo vykonávané vo vzťahu k času od podania návrhu 14.07.2020 do vydania rozsudku dňa 04.10.2022. Súd v predmetnom konaní ustálil, že nebolo preukázané, že by žalovaný 1/ (pozn. súdu: žalovaný v tomto konaní) zasahoval do vlastníckych práv žalobcov a teda prechádzal osobnými a nákladnými vozidlami cez pozemok vo vlastníctve žalobcov (s. 17 rozsudku). V predmetnom prípade pri obhliadke na mieste samom (č. l. 344 spisu) bolo zistené, že vozidlá využívané nájomcom žalovaného parkujú pred stavbou žalovaného (ktorá má byť v nájme iného subjektu tak, ako to vyplýva z rozsudku na s. 15, 16, č.k. 49C/58/2020-373, ktorý bol v konaní oboznámený). Súdom preskúmané obdobie v konaní 49C/58/2020 teda ako jediné obdobie preskúmané v iných konaniach pred tunajším súdom aspoň sčasti korešponduje s obdobím preskúmaným v tomto konaní.

36. Na pojednávaní konanom dňa 22.09.2023 právny zástupca žalobcov odôvodnil nárok žalobcov od tej skutočnosti, že žalobca ako prenajímateľ nehnuteľností je povinný zabezpečiť svojim nájomcom prístupovú cestu k prenajímanej nehnuteľnosti a pokiaľ tak neurobí, v súlade s § 664 občianskeho zákonníka zodpovedá za to, že nájomcovia prechádzajú cez nehnuteľnosti žalobcov bez právneho titulu. Podaním doručeným súdu po uznesení, ktorým súd vyhlásil dokazovanie za skončené, žalobcovia poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.06.2019, sp. zn. 8Cdo/186/2018, pričom majú za to, že je v konaní potrebné jeho analogické použitie.

37. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcov, že žalovaný ako prenajímateľ stavby je zodpovedný za užívanie prístupovej cesty nájomcami, ak on sám s vlastníkom prístupovej cesty neuzatvoril zmluvu, sa súd s uvedeným názorom nestotožňuje. Ako súd už vyššie uviedol, bezdôvodne sa obohatí ten, kto sám užíva cudziu nehnuteľnosť bez právneho titulu. V predmetnom prípade žalobcovia uvádzajú, že nájomcovia žalovaného (aj keď táto skutočnosť nebola v predmetnom konaní vôbec preukazovaná, avšak vyplýva z oboznámených dôkazných prostriedkov a nesporných tvrdení v súdnom konaní sp. zn. 49C/58/2020) užívajú sporné nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov a žalovaný má za to niesť zodpovednosť. Súd má za to, že právny titul na užívanie nehnuteľnosti musí svedčiť priamo tomu, kto túto nehnuteľnosť chce užívať a užíva ju (takýmto titulom však môže byť aj uzatvorená zmluva s iným subjektom v prospech tretích osôb). V konaní potom musí byť preukázaná príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou (žalovaným alt. nájomcami) a majetkovou ujmom inej určitej osoby (žalobcami). Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Nesplnenie povinnosti prenajímateľa podľa § 664 občianskeho zákonníka, podľa ktorého prenajímateľ je povinný prenechať prenajatú vec nájomcovi v stave spôsobilom na dohodnuté užívanie, alebo ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklé užívanie, a v tomto stave ju na svoje náklady udržiavať“ si môže voči svojmu prenajímateľovi vymáhať nájomca,

avšak nesmerujú voči ďalším subjektom mimo zmluvného vzťahu prenajímateľ – nájomca. Pokiaľ by mal nájomca za to, že prenajímateľ mu mal v zmysle predmetného ustanovenia zmluvne zabezpečiť prístup k nehnuteľnosti prechodom cez cudzie nehnuteľnosti (vo vlastníctve žalobcov), môže si tieto nároky voči nemu uplatňovať, avšak pokiaľ nemal zabezpečený prechod cez cudzie nehnuteľnosti, pričom tento prechod bez právneho titulu uskutočňoval (sporné pozemky využíval), je on sám za takéto konanie, tzn. prechod bez právneho titulu zodpovedný a on sám sa takýmto spôsobom obohacuje. Vo vzťahu k vyjadreniu žalobcov doručeného súdu po zákonnej koncentrácii konania súd uvádza, že na túto už neprihliada, keď súd na pojednávaní dňa 22.09.2023 vyhlásil dokazovanie za skončené. Avšak súd pozná ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR a pokiaľ sa týka rozhodnutia zo dňa 17.06.2019, sp. zn. 8Cdo/186/2018 je nutné zdôrazniť, že predmetné rozhodnutie rieši situáciu, kedy vlastník stavby má postavenú stavbu na cudzom pozemku, čo je úplne odlišný prípad, pretože je logické, že vlastník stavby musí znášať následky v podobe znášania bezdôvodného obohatenia, keď si postavil stavbu na cudzom pozemku. Súd však má za to, že sa nejedná o prípad, ktorý je možné analogicky použiť v predmetnom konaní.

38. V zmysle § 151 ods. 1 a 2 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (odsek 2). Vo všeobecnosti sa posúdenie otázok, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, odvíja od hmotného práva. Platí pritom, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Bremenom tvrdenia je pritom v korelácii s bremenom popretia tvrdení protistrany. Sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou byť nemôže. V tomto smere súd poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci žalobcovia neunesli bremeno dôkazu, keď na podporu svojich tvrdení nepredložili súdu žiadne relevantné dôkazy, z ktorých by bolo možné usudzovať bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného titulom užívania nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov a to bez právneho dôvodu.

39. Súd zároveň poukazuje na tú skutočnosť, že v priebehu konania žalobcovia opakovane nerozlišujú medzi dvoma odlišnými právnymi subjektmi – obchodná spoločnosť TABAČIK - PRIEMTO s.r.o. (spoločnosť s ručením obmedzeným, nájomca žalovaného) a Ladislav Tabačík-PRIEMTO (fyzická osoba, podnikateľ), keď využívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov zo strany obchodnej spoločnosti pripisujú rovnako žalovanému (ktorý vystupuje v obchodnej spoločnosti TABAČIK - PRIEMTO s.r.o. ako konateľ) a to bez konkrétneho reálneho využitia sporných nehnuteľností zo strany žalovaného. Z podanej žaloby potom zároveň vyplýva, že využívanie sporných nehnuteľností aj zo strany iných subjektov (napr. nájomníci žalovaného) žalobcovia pripisujú bez oprávnenia žalobcovi. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní dňa 09.05.2022 dokonca sám zdôraznil, že si je vedomý tej skutočnosti, že žalovaný predajňu (pozn. súdu železiarstvo) dal do nájmu spoločnosti TABAČIK - PRIEMTO, s.r.o., a teda jeho nájomník využíva spornú parcelu, prechádza ňadial. Podľa žalobcov „táto spoločnosť (pozn. súdu TABAČIK - PRIEMTO s.r.o.) užíva v mene žalovaného predmetnú nehnuteľnosť“ (č. l. 190 a 191 spisu). Je teda zrejmé, že žalobcovia majú vedomosť o využívaní sporných nehnuteľností zo strany nájomcu žalovaného, ktorých využitie tretími osobami pripisujú žalovanému. Predmetné skutočnosti boli rovnako zistené v konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp. zn. 49C/58/2020, v ktorom súd v období, ktoré v časti korešponduje spornému obdobiu v tomto konaní vykonaným dokazovaním zistil, že nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov užíva neoprávnene nájomca žalovaného, spoločnosť TABAČIK - PRIEMTO s.r.o..

40. Súd na záver ešte poukazuje na tú skutočnosť, že ani po vrátení veci odvolacím súdom, kedy odvolací súd jednoznačne konštatoval, že záver súdu prvej inštancie, v ktorom v zrušenom rozhodnutí tunajší súd priznal žalobou uplatnený nárok, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný na základe tvrdení žalobcov v žalobe o vlastníctve a užívaní parcely žalobcov, skutkovým zisteniam na základe výsledkov vykonaného dokazovania nezodpovedá, nepredložili žalobcovia žiadne nové dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o užívaní nehnuteľnosti v ich vlastníctve zo strany žalovaného.

41. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

42. Vzhľadom na nepreukázanie základu nároku zo strany žalobcov, s poukazom na princíp hospodárnosti konania, súd následne nevykonával dokazovanie smerujúce k výške bezdôvodného obohatenia, pričom nerozhodol o zamietnutí návrhov na doplnenie dokazovania, ktoré návrhy žalovaný v konaní pôvodne uskutočnil, keď žalovaný po predbežnom právnom posúdení netrval na pôvodne uskutočnených návrhoch na doplnenie dokazovania smerujúcich v preukázaní nesprávne žalovanej výšky bezdôvodného obohatenia.

43. S poukazom aj na vyššie zmienené skutočnosti, súd rozhodol tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Súd žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol, tzn. žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobca 1/ si uplatnil nárok v pomere k celému žalovanému nároku v rozsahu 30 % a žalobca 2/ si uplatnil nárok v pomere k celému žalovanému nároku v rozsahu 70 %, preto je nutné konštatovať, že ich podiel na povinnosti zaplatiť trovy konania zodpovedajú rozsahom ich uplatnených častí. V celom rozsahu predmetné podiely potom zodpovedajú právu žalovanému na náhradu trov konania voči žalobcom spolu v rozsahu 100 %. Súd nemohol zaviazat' žalobcov na náhradu trov konania v rozsahu 100 % spoločne a nerozdielne, keď sa nejedná o nerozlúčné spoločenstvo, ani nemohol bez ďalšieho priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keď v takom prípade priznania práva by vznikol žalovanému nárok na náhradu trov konania (v súlade s § 511 ods. 2 občianskeho zákonníka) od každého v rozsahu 50 % (rovnakého podielu). Z uvedeného dôvodu súd priznal žalovanému právo na náhradu trov konania voči každému zo žalobcov v rozsahu nimi uplatneného nároku. O samotnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti výroku o náhrade trov konania možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).